

เทศน์เช้า วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันเฉลิม วันเฉลิมพระชนมพรรษานะ เวลาบิณฑบาตมานี้คนใส่บาตรมาก คนใส่บาตรมาก คนทุกข์ คนจน คนยาก คนแค้นนะ เขาก็ยังชวนขวยมาใส่บาตร แล้วมันน่าแปลกใจ น่าแปลกใจที่ว่าแรงงานต่างชาติมาใส่บาตรกันเยอะ เดียวนี้มีแรงงานต่างชาติ แรงงานต่างชาติเขาใส่บาตรเพราะอะไร เขามาฟังพระโพธิสมภาร เขาได้ความร่วมมือเป็นสุข

ไอ้คนของเราอยู่กันร่วมมือเป็นสุข เห็นไหม ใกล้เกลือกินต่าง ไม่รู้จักความร่วมมือเป็นสุขมีค่าขนาดไหน คนที่เขาบ้านแตกสาแหรกขาด เขามีแต่ความทุกข์ยาก แล้วเขามาฟังความร่วมมือเป็นสุขนี้ เขาเห็นบุญเห็นคุณ เห็นไหมว่า นี่ถ้าสังคมมันร่วมมือเป็นสุข มันเป็นความร่วมมือเป็นสุขมาจากใครล่ะ ถ้าสังคมร่วมมือเป็นสุขนี้เงินซื้อไม่ได้นะ เงินทองซื้อไม่ได้ ความเข้าใจของสังคม ที่เขาอยู่กันร่วมมือเป็นสุขเพราะความเข้าใจกัน มีความเมตตาต่อกัน

ถ้าบอกว่าเป็นเพราะนับถือศาสนาพุทธ นับถือศาสนาพุทธ...นี่บ้านข้างเรือนเคียงก็นับถือศาสนาพุทธเหมือนกัน ทำไมเขานับถือศาสนาพุทธ ทำไมเข้าบ้านแตกสาแหรกขาดล่ะ เรานับถือศาสนาพุทธทำไมเราไม่บ้านแตกสาแหรกขาดล่ะ คนถ้าไม่บ้านแตกสาแหรกขาดมันจะไม่เห็นคุณค่าของความสมานฉันท์ในครอบครัว ในบ้านในเรือนของเรา สิ่งนี้มันซื้อด้วยเงิน ด้วยทองไม่ได้นะ เรามีเงินมีทองอยู่ แต่ความไม่เข้าใจกันในบ้าน ในเรือนของเรามันมีแต่ความระแวง มันมีแต่ความไม่ไว้วางใจกัน มันไม่มีความร่วมมือเป็นสุขหรอก ความร่วมมือเป็นสุขมันหามาจากไหน

แล้วความร่วมมือเป็นสุข เห็นไหม ถ้าครอบครัวใดพ่อแม่ทำตัวเป็นตัวอย่าง ครูคนแรกคือพ่อกับแม่ ถ้าพ่อกับแม่วางตัวดี ลูกมันเห็นมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย ในครอบครัวพ่อแม่มีแต่ความกระทบกระทั่งกัน ลูกเด็กเล็กแดงมันมีความกระทบกระทั่งใจมาตั้งแต่เด็กๆ ถ้ามันมีความกระทบกระทั่งใจกันมา เห็นไหม นั่นละเงินทองมันซื้อได้ไหม เราหาเงินหาทองมาให้มันทั้งนั้นแหละ แต่ในดวงใจของเขามีแต่ความทุกข์ มีแต่ความว่าเหว มีแต่ความเศร้าหมอง มีแต่ความทุกข์ทั้งนั้นเลย สิ่งนี้เงินทองซื้อไม่ได้

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดในประเทศอันสมควร ถ้าเกิดในประเทศอันสมควร อันนี้เป็นบุญกุศลมหาศาลเลย แต่เราไม่รู้จักบุญกุศลของเราไง การเกิดเป็นมนุษย์นี้เป็นบุญกุศลนะ เกิดในประเทศอันสมควร เกิดในประเทศที่มีความร่มเย็นเป็นสุข ฉะนั้น เราถึงรู้จักบุญคุณ รู้จักกตัญญู กตเวทิตี ถ้ารู้จักบุญคุณ เห็นไหม วันนี้คนเขาทำบุญกุศลกัน ทำบุญกุศลกันเพราะอะไร เพราะชีวิตของเราใครเกิดมาก็รู้ สิ่งที่ว่าปากกัดตีนถีบเราก็ต้องหาอยู่หากินของเรา ใครเกิดมามีบุญกุศลทำสิ่งใดประสบความสำเร็จนะ มันก็สำเร็จมาจากสังคมนั้นแหละ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมอยู่คนเดียวไม่ได้ อยู่คนเดียวไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันต้องพึ่งพาอาศัยกัน เวลาสัตว์มันอยู่ในป่าของมันนะ มันยังอยู่ของมันเอกเทศได้ แต่มนุษย์เป็นสัตว์สังคมเห็นไหม สัตว์สังคมแบบนี้มันต้องพึ่งพาอาศัย ความพึ่งพาอาศัยนะเราต้องรู้ดีรู้ชั่ว สิ่งใดเป็นคุณงามความดีก็คือคุณงามความดี สิ่งใดเป็นความชั่วก็คือความชั่ว เพราะอะไร เพราะเวลาคนมันสร้างกรรมมา เห็นไหม มันเห็นชั่วเป็นดี เห็นดีเป็นชั่ว นี่มันเรื่องของเขา

เราดูพระอาทิตย์นะ พระอาทิตย์เวลามันส่องแสง มันให้คุณประโยชน์กับโลกขนาดไหน มันให้ความอบอุ่น ให้ความร่มเย็น แสงมันสังเคราะห์ให้พืชมันสังเคราะห์เป็นอาหารของมัน เรามีอาหารมีธัญญาหารนี้ก็เพราะแสงแดด ดูประเทศที่เขาอยู่ในเมืองหนาวนะ เขาอยากหาแสงแดดของเขามาก เวลาเมืองหนาวเขาต้องมาพักผ่อน เขาต้องการแสงแดด แม้แต่แสงแดดมันยังมีคุณกับเราเลย แม้แต่สิ่งที่ไม่มียังมีคุณกับเราเลย แล้วสิ่งที่มีชีวิตมันจะมีคุณกับเราไหม

ถ้าเรามีคุณกับเรา เราจะมีหัวใจ เห็นไหม หัวใจนะ เครื่องหมายของคนดีคือความกตัญญู กตเวทิตี ถ้าใครมีคุณประโยชน์กับสังคม เราต้องเห็นคนนั้นเป็นคนดี ถ้าคนดี เห็นไหม คนดีเขาทำอะไร? เขาเป็นผู้นำ เขาให้ความเป็นธรรมกับสังคม ถ้าคนไม่ได้รับความเป็นธรรม จะดีขนาดไหน นั่นเขาว่า แต่เราไม่ได้รับความเป็นธรรม เราไม่ได้รับความเป็นธรรม แต่ถ้าเราได้รับความเป็นธรรม เรารู้ว่าเราได้รับความเป็นธรรม ถ้าคนดีเขาให้ความเป็นธรรมกับสังคม สังคมได้รับความเป็นธรรม มันจะมีความกระทบกระเทือนนี้มันเรื่องธรรมดา ลึนกับพื้นเวลามันขบกันมันเรื่องธรรมดา นี่มันเรื่องธรรมดา

สิ่งที่บอกจะไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นเลยในโลกนี้ ไม่มีหรอก โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้ขาดแคลนมาตลอด ถ้าโลกนี้ขาดแคลนมา ถ้าโลกขาดแคลนตลอด สิ่งที่เราแสวงหากันนี้เราก็แสวงหา

เพื่อความพอดี เพื่อความเป็นอยู่เป็นสุขของเราไง ถ้าความเป็นอยู่เป็นสุขของเรา เห็นไหม นี่เราเกิด เป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา คนดี คนชั่ว ศาสนานี้กล่อมเกลตา ศาสนานี้จะกล่อมเกลตาให้คนเป็นคนดี

เวลาเป็นคนดีนะ คนดีนี้เป็นขั้นบันได คนดีมันดีของบันได บันไดที่เราจะก้าวล่วงพ้นดี และเข้าไป สิ่งที่เป็นความดีๆ เราทำความดี คนที่เขามีคุณธรรมในหัวใจของเขา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา พอเผยแผ่ธรรมไปไม่ได้คิดเป็นค่าจ้าง คิดเป็นมูลค่ากับใครทั้งสิ้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าไม่มีกำมือในเรา ซึ่งทางพ้นจากทุกข์ นี่เวลา ซึ่งทางพ้นจากทุกข์ เวลาคนจะพ้นจากทุกข์ก็อาศัยความดี อาศัยคุณงามความดีก้าวเดินผ่านไป ถ้าไม่อาศัยคุณงามความดีก้าวเดินผ่านสิ่งนี้ไป

ฉะนั้น บอกว่า เพราะธรรมมันเหนือโลก ถ้าธรรมมันเหนือโลก คนที่มีคุณธรรม สิ่งที่เขา แสดงกับโลก สิ่งนั้นเป็นคุณงามความดี ความดีเพราะอะไร ความดีเพราะว่ามันไม่ลำเอียงเพราะรัก ลำเอียงเพราะชัง ลำเอียงเพราะพวกเรา ลำเอียงเพราะพวกเขา ถ้ามีความลำเอียงมันจะเอาความดีมาจากไหนล่ะ

นี่ถ้าเป็นพวกเราถูกต้องดีงามไปหมด ถ้าไม่ใช่พวกเรานี้ผิดไปหมด เห็นไหม สิ่งนั้นผู้นำที่ ลำเอียง ผู้นำที่ไม่ดี ถ้าผู้นำที่ดั้นเขาไม่ลำเอียง สิ่งที่ไม่ลำเอียง ผิดก็ต้องว่าไปตามผิด ถูกก็ต้องว่า ไปตามถูก ถ้ามันไม่รู้จักผิดรู้จักถูก เห็นไหม ความดีและความชั่ว ถ้าเราแยกความดีกับความชั่ว ไม่ได้ เราจะประพฤติปฏิบัติกันอย่างไร

เห็นไหม เราบอกสิ่งนี้เป็นคุณงามความดีๆ ทั้งนั้นแหละ ถ้าความดี สิ่งที่เราทำความดี ความดีถ้าเราพอใจ นี่ความดีของกิเลสใจ ถ้ากิเลสมันคิดสิ่งใด กิเลสมันพอใจสิ่งใด สิ่งนั้นเป็นคุณ งามความดี แต่ถ้าพอเราเริ่มถือศีล นี่เวลาไปถือศีลกัน เวลาขอศีล เห็นไหม ไม่รับช้อนั้น ไม่รับช้อนี้ได้ไหม เพราะอะไร เพราะมันขัดแย้งกับความรู้สึกรู้สึกของเรา มันขัดแย้งกับความเคยชินของเรา ถ้า มันขัดแย้งกับความเคยชินของเรานั้นก็ไม่ดีจริงแล้วสิ ถ้ามันดีจริงมันจะขัดแย้งกับศีลได้อย่างไร มันจะขัดแย้งกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่วางธรรมและวินัยนี้ได้อย่างไร ถ้าเป็นคุณงาม ความดีมันต้องไม่ขัดแย้งกันสิ ถ้ามันขัดแย้งกันมันต้องมีสิ่งใดที่ผิดปกติแน่นอน

ฉะนั้น เวลาศีล เวลาเราขอศีล ศีล ๕ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ ถ้าเรามีศีลขึ้นมา ถ้าศีลธรรมขึ้นมา ศีลนี้คุณงามความดี เห็นไหม เราทำคุณงามความดีของเรา แล้วเราถือศีลขึ้นมา นี่ถือพรหมจรรย์

ถ้าพรหมจรรย์ เขาบอกคนคนนี้ไม่ทันโลกๆ แต่ทันกิเลสของตัวเองนะ เรานี้แข่งขันกับโลก เอาอะไรแข่งขันล่ะ? ก็เอากิเลสตัดหาความทะยานอยากแข่งขันกับเขา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในธรรมะนะ “อย่าดูถูกความนิ่งอยู่ของพระอรหันต์เจ้า”

เขาแข่งขันกับหัวใจของเขา เขาแข่งกับกิเลสของเขาจนจบสิ้นแล้ว ถ้าแข่งขันจบสิ้นแล้ว เขาไม่เข้าใจเรื่องของกิเลสหรือ ในเมื่อเขาม่ากิเลสในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่เข้าใจเรื่องของกิเลสหรือ ทีนี้พอไม่เข้าใจเรื่องของกิเลส เวลาเขามา เห็นไหม มีพราหมณ์ไปต่อว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำให้โลกนี้ไม่เจริญ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำให้โลกนี้ให้มีรชชาติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทำให้โลกนี้ด้วนไป เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้อ้อพรหมจรรย์

นี่ไปต่อว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ อย่างเลย แล้วต่อว่าขนาดไหนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็เฉยนะ จนพราหมณ์บอกว่า “เวลาต่อว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไม่เป็นคนที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลย”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่า “ของสิ่งนั้น สำหรับอาหารที่เธอเอามา ถ้าเขาไม่กินของเธอ เธอต้องทำอะไร”

“ก็ต้องเอากลับไป”

“คำพูดของเธอทั้งหมด เราไม่รับ”

นี่เวลาพราหมณ์มาได้แย้ง นี่มันแข่งขันกับกิเลสในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่สิ้นสุดกระบวนการแล้ว เขาจะมาได้แย้งแข่งขันขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่หวั่นไหวไปกับใครทั้งสิ้น ถ้าไม่หวั่นไหวไปกับใครทั้งสิ้น เห็นไหม นี่ความดีและความซื่อ ความซื่อในใจ กิเลสตัดหาความทะยานอยากอย่างนั้น เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติธรรมขึ้นมาไม่เข้าใจสิ่งนั้นหรือ แต่ไม่ไปแข่งขันกับเขาไง ไม่ไปแข่งขัน ไม่ไปแก่งแย่งกับสิ่งที่ว่าตัดหาความทะยานอยากอย่างนั้น

ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้าเพราะอะไร เพราะพระอริยเจ้ารู้จักกิเลสในใจของพระอริยเจ้าแล้วไง เพราะพระอริยเจ้าจะเอากิเลสอย่างนั้นไปแข่งขันกับโลกทำไม ถ้าโลกเขาแข่งขันกันด้วยกิเลสก็เรื่องของเขา แต่ถ้าคุณงามความดีมาสิ เวลาเขาต้องการ เขาขาดตกบกพร่องสิ่งใด เขาปรารถนาสิ่งใดมาถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะแนะนำ จะแนะนำ เห็นไหม นี่เขาบอกว่าศาสนานั้นเขาทำอย่างนั้นเป็นบุญกุศล เขาบอกว่าเขาล้างบาปกันๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าถ้าเขาล้างบาปนะ สัตว์น้ำในแม่น้ำนั้นเขาต้องเป็นศาสดา เพราะเขาแช่น้ำอยู่ในนั้นเลย นี่ล้างบาปนะ เขาล้างบาปกัน เวลาเขาไหว้ทศกัณฐ์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเรากี่ไหว้ทศกัณฐ์เหมือนกัน แต่เรากราบไหว้ทศกัณฐ์ไม่ใช่ทศกัณฐ์แบบนี้ออก ถ้าทศกัณฐ์ของเรานะ ทศกัณฐ์เป็นครูบาอาจารย์ของเรา ทศกัณฐ์เป็นพ่อแม่ของเรา ทศกัณฐ์เป็นพี่เลี้ยงของเรา เป็นหมุ่คณะของเรา เป็นเพื่อนของเรา เราบริหารทศกัณฐ์ เรากราบไหว้ทศกัณฐ์อย่างนี้ เพราะเราบริหารทศกัณฐ์ของเราอย่างนี้

ในลัทธิศาสนาต่างๆ เขามาโต้แย้งกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาทำอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ทำเหมือนกัน ทำแบบนี้แหละ แต่ไม่เป็นแบบนี้ ไม่เป็นแบบนี้ เพราะรู้เท่าทัน ไม่แข่งขันกับกิเลสไง เพราะได้ชำระกิเลสในใจของตัวเองแล้ว แต่ในลัทธิศาสนาต่างๆ เขายังไม่เท่าทันกิเลสของเขา เขาอ่อนวอนขอเอาจากภายนอก ถ้าเขาอ่อนวอนขอจากภายนอก ขอให้เราเป็นคนดี ขอให้เราเป็นคนดี เราจะเป็นคนดีได้ไหม

แต่ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ สิ้นมันขัดเกลา สิ้นคือข้อบังคับ ถ้ากิเลสมันคืนรน กิเลสเป็นข้อบังคับว่าสิ่งนี้ถ้ามันผิดศีลเราไม่ทำ ถ้าสิ่งนี้เป็นคุณธรรมเราจะเริ่มทำสิ่งนี้ เราจะเหยียบคันเร่งนี้ขึ้นไป เห็นไหม ถ้าจิตใจอย่างนี้เราได้ฝึกได้ฝนของเรา เพราะเราได้ฝึกหัดมัน นี่หน่อของพุทธะ หน่อของพุทธะมันเกิดมาจากไหนละ นี่หน่อของพุทธะ ทุกคนมีหัวใจเหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นมนุษย์เหมือนเรานี้แหละ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกหรือคันขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ้นกิเลสไปได้อย่างไร

เราเกิดมา เราเกิดมาจากพ่อจากแม่เราก็มีชีวิตจิตใจเหมือนกัน เราก็มีจิตของเราเหมือนกัน แล้วเราจะค้นคว้าของเราอย่างไร หน่อพุทธะเกิดขึ้นมาจากในหัวใจของเราได้อย่างไรถ้าเราไม่มี

ศีล มีกรรม ศีลเป็นรั้วรอบม้วนไว้อย่าให้มันคิดออกมาตามกำลังของมัน แล้วมีปัญหาของเรา ปัญหาของเราจะชำระล้างของเรา เห็นไหม นี่คือกรรม

เราเกิดมาในประเทศอันสมควรนะ เราเกิดมาในประเทศอันสมควร สมควรเพราะอะไร เพราะว่าสังกรรมเย็นเป็นสุข เราต้องชวนขวยทำคุณงามความดีของเรา อยู่ทางโลกเราก็ทำหน้าที่ การงานของเราเพื่อดำรงชีวิต แล้วชีวิตนี้มันจะมีคุณประโยชน์อะไรละ มันจะมีคุณประโยชน์อะไร ชีวิตนี้เราสร้างสมบัติพัสถานขนาดไหน เวลาเราต้องจากโลกนี้ไป สมบัติของเราๆ สิ่งที่เราหามามันตกอยู่ที่นี้ทั้งนั้นแหละ มันไม่ไปกับเราหรอก มันจะไปกับเรา สิ่งที่เราเสียสละนี้บุญกุศล บาปอกุศลจะติดใจนี้ไป

ถ้าใครประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจะ ใครมีสติ จิตเคยสัมผัส บังจัดตั้ง เคยได้สัมผัส สันติภูมิจิโก มันได้รับรู้ มันก็มีสติสัมปชัญญะชั่วครั้งชั่วคราว เพราะสติมันเกิดดับ มันเกิดขึ้นมันก็เสื่อมไปเป็นธรรมดา ถ้าเกิดสมาธิ สมาธิเกิดขึ้นมาจากใจดวงนั้น ใจดวงนั้นมีสมาธินะ สมาธิ เห็นไหม สิ่งที่เป็นสมาธิคือจิตสงบ จิตสงบมันเป็นทรัพย์ เห็นไหม “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” ถ้ามีความสงบก็ได้เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราๆ เห็นไหม นี่ถ้ามีความสงบ

ความสงบ ศีล สมาธิ มันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ แล้วถ้าใครฝึกหัดเกิดปัญญารุ่งมา ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่เป็นภาวนามยปัญญา ปัญญาที่ชำระล้างกิเลส ถ้าชำระล้างกิเลส มันชำระล้างกิเลสออกไปจากใจดวงนั้น ใจดวงนั้น ใจที่มันจะเคลื่อนออกไปจากร่างกายนี้ เวลามันหมดอายุขัย ใจนี้ต้องออกจากร่างกายนี้ ทำบุญกุศลนี้ก็เป็นอามิส สิ่งที่เป็นบุญกุศลนี้มันใช้แล้วมันหมด มันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ

เกิดภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญาชำระล้างกิเลสออกไปเป็นอกุศลปฏกรรม สิ่งที่เป็นคงที่ ธรรมที่ว่าดีและชั่ว นี่ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต ถ้ามันไปเห็นธรรมนะก็เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชำระล้างกิเลส ลีนกิเลสไปเป็นธรรม ชาติๆ นี่ชำระล้างจิต ชำระล้างอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป แล้วเราประพฤติปฏิบัติของเราไป เห็นไหม

เขาทำบุญกุศลกันเพราะเขาเห็นคุณงามความดี เขาเห็นว่าวันนี้เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันเฉลิมพระชนมพรรษาเพราะว่าในหลวงเป็นผู้ปกครอง เห็นไหม จะเกิดวิกฤติ จะเกิดสิ่งใดกับประเทศชาตินี้ ท่านก็ได้ นำพาผ่านวิกฤติชาตินี้มาให้เรามีที่พึ่งที่อาศัย แล้วมีศาสนา

ศาสนาถ้าเราประพฤติปฏิบัติจะกล่อมเกลี้ยงในหัวใจของเรา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดของเรา เห็นไหม หน่อพุทธะเกิดจากใจนี้ ใจนี้จะพ้นจากกิเลสได้ พ้นจากทุกข์ได้ พ้นจากทุกข์ได้ เพราะ เวลาพระปฏิบัติมานี้หมู่สงฆ์ฯ สงฆ์เขาต้องดูแลกัน

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดเป็นชาวพุทธ เห็นไหม ถ้าสังกรรมเย็นเป็นสุข สมณะชีพราหมณ์จะมี โอกาสประพฤติปฏิบัติ การประพฤติปฏิบัติจะเป็นทรัพย์ของเรา ถ้าใจเห็นธรรมๆ ทรัพย์ของเรา ทรัพย์อันนี้มันเกิดขึ้นได้นะ เราไปเห็นว่าศาสนานี้เป็นเรื่องของพระ สุขทุกข์ก็เป็นเรื่องของพระ เราทำบุญกุศลกัน อยากได้บุญกุศล อยากมั่งมีศรีสุขไป

มั่งมีศรีสุข ถ้าจิตใจเป็นธรรม ความเป็นธรรมนั้นเป็นสมบัติของเรา จะเป็นประโยชน์กับ เรา มั่งมีศรีสุข แต่จิตใจของเราถ้ามันเร่าร้อน ความมั่งมีศรีสุขนั้นเรายังเป็นภาระดูแล ยิ่งทุกข์มาก เข้าไปใหญ่ ถ้ารักษาจิตใจของเรา ทำใจของเราให้ตั้งมาขึ้นมา เราเกิดมาแล้วถึงเกิดมาพบ พระพุทธศาสนา แล้วเราได้ประพฤติปฏิบัติ เราได้ทรัพย์ ได้สมบัติ ได้พิสูจน์ใจ

เวลาพิสูจน์ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็น แก้วสารพัดนึก เป็นรัตนตรัย เป็นที่พึ่งของเรา พึ่งได้จริงไหม พิสูจน์ได้ พิสูจน์ดี พิสูจน์ขึ้นมา องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เราพิสูจน์

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดกับพระอานนท์ “อานนท์ เธอบอกบริษัท ๔ นะ ให้ปฏิบัติบูชาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด อย่างบูชาเราด้วยอามิสเลย”

ข้าวของเงินทองเป็นอามิส นี่บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยอามิส จงปฏิบัติ บูชาเราเกิด ถ้าปฏิบัติบูชาณะ ลมหายใจเข้านี่ก็พุท ลมหายใจออกนี่ก็โธ นี่ปฏิบัติไปใจนี้มันรู้เอง ถ้า รู้เองนี่มันได้อริยทรัพย์ อริยทรัพย์คืออะไร? มันก็คือทิพย์ คือสิ่งที่เกิดขึ้นในใจ สิ่งที่เป็นความจริง ใจ นี้ในพระไตรปิฎกนี้เป็นทฤษฎีทั้งหมดชี้เข้ามาที่ใจ ถ้าใจมันเป็นขึ้นมาแล้วเราจะสงสัยสิ่งใด

บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข ก็ให้จิตใจเราร่มเย็นเป็นสุข กวาสวะ ภพนอก ภพใน ภพนอกคือ ชาติบ้านเมือง ภพในคือกวาสวะ คือภพในใจเรา ภพอันนี้สำคัญมาก เพราะภพอันนี้มันจะเวียนตาย เวียนเกิด แล้วภพอันนี้มันมั่นคงแล้ว ภพอันนี้มันจะมีหลักมีเกณฑ์

วันนี้วันเฉลิมพระชนมพรรษา เราทำบุญเพื่อในหลวง แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เราทำบุญเพื่อภ กวาสวะ เพื่อภพของเรา เอวัง